

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR: 2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2 Facultatea	ISTORIE
1.3 Departamentul	Istorie antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii	ISTORIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul surselor pentru istoria mentalităților, imaginarului, ideilor și istoriografiei						
2.2 Titularul cursului	-						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Dr. Vladimir Cretulescu						
2.4 An de studiu	II	2.5. Semestru	1	2.6. Tip de evaluare	P, V	2.7 Regimul disciplinei	DF, DOP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru alocate activităților didactice)

3.1 Nr. ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 Curs	-	3.3 Seminar	2
3.4 Total ore în planul de învățământ	28	Din care: 3.5 Curs	-	3.6 Seminar	28
Distribuția fondului de timp:					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități:					-

NOTĂ: Timpul dedicat activităților didactice, însumat cu timpul de studiu individual = 1 credit x 25 ore

3.7 Total ore studiu individual	22
3.8 Total ore pe semestru	28
3.9 Numărul de credite	2

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea de a sintetiza și de a organiza informația istorică dobândită din surse primare și secundare. - Cunoștințe de bază privind mecanismele socio-culturale și politice caracteristice istoriei imaginarului și mentalităților; - Capacitatea de a defini și utiliza limbajul de specialitate al istoriografiei, precum și cel al istoriei imaginarului și mentalităților; - Capacitatea de a utiliza principalele concepte necesare pentru studiul istoriei imaginarului și mentalităților; - Capacitatea de înțelegere, interpretare și contextualizare istorică a fenomenelor ce țin de sfera culturală a imaginarului și mentalităților; - Abilitatea de a redacta materiale documentare (texte științifice și de popularizare) în domeniul istoriei imaginarului și mentalităților.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de exprimare corectă și corentă cu privire la subiecte complexe; - manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific al istoriei;

	<ul style="list-style-type: none"> - promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice având la bază toleranța, libertatea de exprimare, dialogul și respectul reciproc; - cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice; - valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice; - participarea la propria dezvoltare profesională.
--	--

7. Obiectivele disciplinei

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Familiarizarea studenților cu sursele primare specifice istoriei imaginarului și mentalităților.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - La finalul programului, studenții vor cunoaște – și vor ști să recunoască, în marea lor diversitate – principalele categorii și tipuri de surse utilizate în studiul istoriei imaginarului și mentalităților. - La finalul programului, studenții vor deține noțiuni elementare privind selecția și metodologia exploatarea surselor scrise (literare și nu numai), audio-vizuale (opere de artă plastică, arhitectură, film și televiziune, între altele) și orale specifice, în cercetări de istorie a imaginarului și mentalităților.

8. Conținuturi

8.2 Seminar		Metode de predare	Observații
1	Tema 1: Prezentarea structurii și desfășurării seminarului. Definiții și clarificări conceptuale: imaginarul, imaginalul, mentalitățile.	Dezbateri	
2	MODUL 1: Surse scrise Tema 2: Discurs istoric, imaginar istoriografic și ideologie. Studii de caz: Titus Livius, <i>Ad urbem conditam</i> ; Friedrich Engels, <i>Originea familiei, a proprietății private și a statului</i> .	“	
3	Tema 3: Imaginarul depărtărilor și întâlnirea cu alteritatea. Studii de caz: Scrisoarea Preotului Ioan către Manuel I Comnenul (1165); Marco Polo, <i>Milionul, cartea minunatelor călătorii ale lui Marco Polo</i> .	“	
4	Tema 4: Imaginarul utopic. Studii de caz: Platon, <i>Republica</i> ; Thomas Morus, <i>Utopia</i> .	“	
5	Tema 5: Imaginarul distopic. Studii de caz: George Orwell, <i>1984</i> ; Aldous Huxley, <i>Minunata lume nouă</i> .	“	
6	Tema 6: Imaginarul mitologico-religios (1): cosmogoniile. Studiu de caz: Biblia, <i>Geneza</i> .	“	
7	Tema 7: Imaginarul mitico-religios (2): viață după moarte și eshaton (sfârșitul lumii). Studiu de caz: reprezentări ale Valhallei și Ragnarok-ului în Edda poetică și cea în proză.	“	
8	MODUL 2: Surse audio-vizuale Tema 8: Imaginarul identității naționale, proiectat în arhitectură. Studiu de caz: vila Nicolae Minovici, sinteză a programului ideologico-arhitectural național românesc (vizită la Muzeul Minovici, discuție direct pe marginea obiectului arhitectural).	“	
9	Tema 9: Imaginarul științifico-fantastic, între escapism și prospecție a viitorului. Studii de caz: serialul <i>Star Trek</i> ; seria de filme <i>Star Wars</i> .	“	

10	Tema 10: Imaginarul <i>fantasy</i> , între escapism și crearea de pseudo-mitologii (post)moderne. Studii de caz: seria de (cărți și) filme <i>The Lord of the Rings</i> ; seria de (cărți și) filme <i>Harry Potter</i> .	“	
11	MODUL 3: Surse orale Tema 11: Pseudoștiințele în cultura orală contemporană. Studiu de caz: astrologia și discuțiile despre zodii. Exercițiu practic: cu o săptămână înainte, studenții își supun cunoștințele, familia și prietenii la următorul scurt chestionar: a. Crezi în astrologie? b. Dacă da, cum consideri că-ți afectează astrele viața de zi cu zi? c. Te ajută astrele să iei decizii? Dacă da, cum? Discutăm rezultatele chestionarelor la seminar, din perspectiva istoriei recente a imaginarului și mentalităților.	“	
12	Tema 12: Bancul politic, sau rezistența prin umor. Studii de caz: bancurile cu Bulă și cele cu Ceaușescu. Exercițiu practic: cu o săptămână înainte, studenții culeg de la cunoscuți și membrii familiei bancuri politice cu personajele susnumite, și-i le notează, apoi le citesc la seminar, unde bancurile în cauză vor fi discutate din perspectiva istoriei contemporane și recente a imaginarului și mentalităților.	“	
13	Evaluare finală – Examen scris	-	
<p>Bibliografie selectivă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boia, Lucian, <i>Pentru o istorie a imaginarului</i>, Tatiana Mochi (trad.), Editura Humanitas, București, 2000. - Campbell, Joseph, <i>Eroul cu o mie de chipuri</i>, Mihai Mănescu, Gabriela Deniz (trads), Editura Herald, București, 2022 [2014]. - Dumézil, Georges, <i>L'Idéologie tripartite des Indo-européens</i>, Latomus, Bruxelles, 1958. - Eliade, Mircea, <i>Sacrul și Profanul</i>, ediția a III-a, Brândușa Prelipceanu (trad.), Editura Humanitas, București, 2013 [1992]. - Jung, Carl Gustav, <i>Opere Complete</i>, Vol. I: <i>Arhetipurile și inconștientul colectiv</i>, Dana Verescu, Vasile Dem. Zamfirescu (trads), Editura Trei, București, 2003. - Kernbach, Victor, <i>Miturile esențiale</i>, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978. - Propp, Vladimir Jakovlevich, <i>Morfologia basmului</i>, Radu Nicolau (trad.), Editura Univers, București, 1970. 			

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Prezentul seminar este conceput pentru a forma competențe necesare în vederea ocupării unor poziții profesionale în:
- sistemul de educație istorică preuniversitar sau universitar;

<ul style="list-style-type: none"> - rețeaua institutelor de cercetare istorică subordonate Academiei Române; - rețelele muzeelor de istorie naționale, județene și locale; - diverse alte instituții de stat (ex: Ministerul Culturii) sau private (ex: muzee sau institute de cercetare cu capital privat) care au nevoie de angajați cu competențe de cercetare în zona sociologiei și antropologiei istorice, implicând istoria imaginarului și mentalităților.
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în notă
10.5 Seminar	<p>1. Prezența minimă la seminar: 75%, reprezentând un minim de 9 prezențe.</p> <p>- activitate de seminar: minim 3 intervenții în dezbaterile de seminar.</p> <p>2. Examen scris, în forma unui eseu pe marginea unui text la prima vedere. Studenții vor trebui să evalueze argumentat valoarea și utilitatea respectivului text, în calitate de sursă primară pentru una sau mai multe teme de cercetare ce țin de istoria imaginarului și mentalităților.</p>	<p>1. evaluare continuă (de parcurs)</p> <p>2. examen scris</p>	<p>50 % prezență și activitate de seminar.</p> <p>50% examenul scris.</p>
10.6 Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> - O prezență minimă de 75% (adică minimum 9 prezențe) reprezintă criteriul de intrare în examen. - Înțelegerea și utilizarea corectă, în eseu de examen, a conceptelor de imaginar și mentalitate. 			

Data completării:

25.09.2024

Semnătură:

